

Бібліотеки для дітей Чернігівщини

Аналітично-статистичний огляд

Рік 2020

УДК 027.625.51-92

Б 59

Бібліотеки для дітей Чернігівщини: рік 2020 (аналітично-статистичний огляд)/ КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»; комп. верстка, набір та оформ. Н. Шеша. – Чернігів, 2021. – 32 с.

Комп'ютерну верстку, набір та оформлення

підготувала: **Н. Шеша**

Редактори: **Г. Вечерська**

Відповідальна за випуск: **Т. Клюй**

Зам. № 3

© КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»

Департамент культури і туризму,
національностей та релігій
Чернігівської обласної державної адміністрації

КЗ „Чернігівська обласна бібліотека для дітей”
Чернігівської обласної ради

Бібліотеки для дітей Чернігівщини

Аналітично-статистичний огляд

Рік 2020

Чернігів – 2021

Шостий рік поспіль триває адміністративно-територіальна реформа на Чернігівщині. Наразі у Чернігівській області створено 57 ОТГ. Як же це вплинуло на діяльність бібліотечної мережі? Станом на 01.01.2021р. офіційно мережа спеціалізованих бібліотек для дітей на Чернігівщині налічує **31 установу**:

1 обласна, 9 міських, 6 селищних, 15 районних бібліотек для дітей.

15 дитячих книгозбірень знаходяться в ОТГ.

Роботу бібліотек для дітей Чернігівщини забезпечували **88 фахівців**.

За освітою: 40 працівників мають повну вищу, у т.ч. 30 – бібліотечну, 48 – базову вищу, у т.ч. 46 – бібліотечну.

За стажем роботи: до 3-х років – 4(5%);, 3-9 р. – 10(8%);, 10-20 р. – 11(9%); і понад 20 років – 63 особи (62%). Значна кількість фахівців зі стажем роботи - ознака стабільності колективів.

Належність бібліотек до **груп за оплатою праці** розподілилися наступним чином: **13** – до 3-ої групи, **11** – до 4-ої, **6** – поза групою.

Загальна площа приміщень дитячих бібліотек становить 4659,9 кв.м. З них 1477,5 кв.м. використовується для збереження фондів.

Правовою формою визначається майнова власність бібліотек: **25** бібліотек володіють приміщеннями на праві оперативного управління, **5** розташовані в орендованих

приміщеннях. **Капітального ремонту** потребує **8** бібліотек.

Мережа бібліотек, що обслуговують дітей

На Чернігівщині протягом 2020 року користувачів-дітей обслуговували:

- 1 обласна бібліотека для дітей;
- 15 районних бібліотек для дітей;
- 9 міських бібліотек для дітей;
- 6 селищних
- 573 сільських бібліотек-філій.

Основні показники діяльності бібліотек для дітей у 2019 році

Користувачі бібліотек

Послугами дитячих бібліотек області протягом 2020 р. скористалися **52** тис. користувачів. У порівнянні з 2019 роком показник зменшився на **14 тис.** – причина зменшення показника – бібліотеки втратили можливість обслуговувати читачів офлайн.

Книговидача

Видано близько **900** тис. екземплярів книг та періодичних видань - зменшення книговидачі – 700 тис. примірників.

Відвідування бібліотек

Показник «відвідування» бібліотек становить **447,4** тис. Оскільки бібліотеки повноцінно не працювали (заборонено відвідування читальних залів, скасовано всі масові заходи), зменшилася кількість читачів, відвідувань, книговидача.

Бібліотечний фонд

До послуг юних користувачів **1,3** млн. одиниць бібліотечних фондів.

Надходження та вибуття літератури

Протягом 2020 року до дитячих книгозбірень області **надійшло 12 тис.** одиниць нових видань. Більше отримано документів українською мовою – 83,6%. За 2020 рік найкраще поповнили свої фонди книгами Бахмацька - 325, Срібнянська - 313, Прилуцька - 368, Чернігівська міська бібліотека для дітей ім. Довженка - 206, Прилуцька міська бібліотека для дітей – 775. Найменшу кількість книг отримали Борзнянська - 64, Городнянська - 35, Вертіївська селищна - 34, Лосинівська селищна – 36, Остерська міська – 58.

Бібліотеки для дітей продовжували роботу над упорядкуванням документного фонду. **Вилучено 27,9** тис. прим. документів. Вибуття вдвічі перевищило надходження.

Причини списання: 89,3% – за зношеністю, 8,9% – морально застарілі, 1,6% – втрачені користувачами, 0,2% – за результатами переобліків, дублетні.

Продовжується робота над впровадженням УДК: здійснювалося шифрування нових надходжень, перешифрування раніше отриманих книг. Внесені зміни у розстановку фонду, ДБА, до Сумарних книг обліку, Щоденників роботи тощо.

Щодо забезпечення дитячих бібліотек **сучасними технічними засобами**. На кінець звітнього року 96,5% дитячих бібліотек мають: 67 одиниць комп'ютерів, 31 одиницю копіювально-розмножувальної техніки, 10 одиниць мультимедійного обладнання.

Засоби зв'язку: у 19 бібліотеках для дітей є електронна пошта, 19 – стаціонарний телефонний зв'язок. Доступом до мережі Інтернет забезпечені 19 бібліотек для дітей, 3 – мають власний сайт дитячою бібліотеки.

Для бібліотек, що обслуговують дітей (крім обласної бібліотеки для дітей) доступ до всесвітньої комп'ютерної мережі став вже питанням престижу. Дедалі більше з'являється нових бібліотечних сторінок в соціальних мережах, за допомогою яких бібліотека знайомить громаду із своєю діяльністю.

Бібліотеки для дітей **вивчали потреби і запити користувачів**. Чернігівська ОБД постійно долучає дитячі бібліотеки області до участі у всеукраїнських моніторингах та дослідженнях. Зокрема, соціологічних

дослідженнях «Сучасна книга в читанні дітей», «Вивчення ресурсів бібліотек України для дітей у задоволенні запитів користувачів на періодичні видання», моніторинг «Функціональні можливості бібліотек для дітей в об'єднаних територіальних громадах України». У щорічному моніторингу «Незадоволений читацький попит на дитячу літературу в бібліотеках України для дітей у 2020 р.» брали участь усі дитячі бібліотеки області.

Мережа публічних бібліотек області за період реформи збільшилася – відкрилось 23 публічних сучасних бібліотек.

В 2020 році відбулися зміни: дві дитячі книгозбірні втратили статус районних, Коропську районну бібліотеку було реорганізовано та приєднано дитячим відділом при публічній бібліотеці; Городнянська РДБ – стала дитячим відділом центральної бібліотеки. Як свідчить аналіз стану їхньої діяльності, виникає велика кількість запитань щодо правомірного і грамотного передання дитячих бібліотек до новоутворених громад. Основною проблемою і болючим питанням сьогодні є те, що під час ліквідації чи реорганізації бібліотек громади не дотримуються норм чинного законодавства і не погоджують виключення з базової мережі закладів культури з Міністерством культури України. У результаті недосконалого знання законодавства статуси деяких бібліотек для дітей залишаються невизначеними. Децентралізаційні процеси реорганізації закладів культури у більшості випадків

призводять до того, що бібліотека втрачає статус спеціалізованої і набуває статусу структурного підрозділу публічної бібліотеки, що фактично є втратою спеціалізованої бібліотеки для дітей.

Методична діяльність бібліотек області у 2020 році

Загальне методичне керівництво з питань обслуговування дітей в області здійснює Чернігівська обласна бібліотека для дітей.

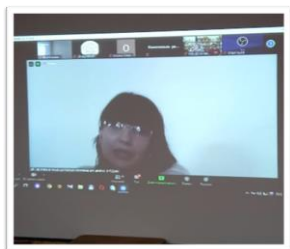
Платформа Zoom стала найпопулярнішою програмою, яка відкрила нові можливості навчання, спілкування без кордонів та обмежень для усіх бажаючих.

Заняття в умовах карантинних обмежень проходили в онлайн форматі на платформі **Zoom**.

У жовтні працівники Чернігівської обласної бібліотеки для дітей прийняли участь у Всеукраїнському науково-практичному **онлайн-семінарі «Сучасна дитяча книга і читання в епоху цифрової культури»** організований Національною бібліотекою України для дітей. Більше 100 бібліотек з усіх куточків України стали учасниками онлайн зібрання, де ділилися своїм досвідом роботи з користувачами-дітьми. Промоція дитячого читання, віртуальні проєкти у світі реального читання, формування ціннісних ідеалів у дітей, цифрові інструменти популяризації дитячого читання, сучасний формат

дитячої бібліотеки - ці та багато інших тем піднімалися на зустрічі.

Наші чернігівські колеги ділилися своїм досвідом роботи: Гнатів Євгенія, завідувачка Прилуцької міської бібліотеки для дітей ім. П. Білецького-Носенка розкрила тему дисплейного читання і важливість бути мобільним бібліотекарем у сучасних умовах.

«Феномен «кліпового мислення» та його взаємозв'язок з дитячим читанням» – тема виступу Олени Сльозки, заступниці директора з питань обслуговування дітей Чернігівської міської комунальної бібліотечної системи.

Своїм досвідом роботи обласна бібліотека для дітей ділилася з працівниками **шкільних бібліотек області**. Спільний проєкт навчання бібліотека багато років проводить з Чернігівським інститутом післядипломної педагогічної освіти ім. К.Д. Ушинського. Тема онлайн-конференції «Промоція дитячого читання – нові реалії роботи бібліотек» знайшла широкий відгук серед шкільних бібліотекарів області. 17 учасників заходу отримали інформацію про всеукраїнські та обласні

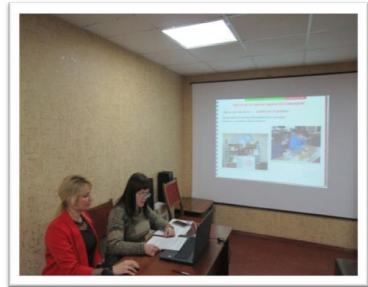
конкурси бібліотеки, познайомилися із новими віртуальними проектами обласної бібліотеки для дітей, отримали професійну консультацію по роботі з УДК у бібліотеках.

ОДБ взяла участь у:

Всеукраїнській науково-практичній конференції директорів обласних бібліотек для дітей «Бібліотеки для дітей на ринку сучасних культурних послуг». Організатор конференції – Національна бібліотека України для дітей. Усі директори обласних бібліотек для дітей ділилися досвідом своєї роботи, особливо в період пандемії, проблемами і досягненнями дитячих бібліотек.

На платформі **ZOOM** було проведено **Заняття навчально-тренінгового центру «Інформаційне суспільство і дитяча бібліотека. Нові виклики часу»** для заступників директорів ЦБС по роботі з дітьми, працівників дитячих відділів публічних бібліотек ОТГ, де розглядались питання планування та звітності під час карантину, залучення дітей до бібліотеки в режимі онлайн та організаційно-виробничі питання. Приємно вразила велика зацікавленість дитячих бібліотекарів області до заняття, 34 учасники із 20 бібліотек

Чернігівщини отримали професійну інформацію.

У 2020 році працівниками відділу методології бібліотечної роботи з дітьми було здійснено 2 виїзди з метою комплексного аналізування діяльності Семенівської та Срібнянської ЦБС. З метою надання методичної та практичної допомоги в обслуговуванні користувачів-дітей були виїзди до Остерської та Михайло-Коцюбинської публічних бібліотек.

Незважаючи на карантинні обмеження протягом звітного року працівниками РДБ здійснювалися виїзди до бібліотек-філій своїх районів з метою вивчення стану забезпечення ефективного бібліотечно-інформаційного обслуговування дитячого населення та надання методичної і практичної допомоги в обслуговуванні юних читачів. В 2020 році на 60% зменшилася кількість виїздів до сільських б./ф. – 46 проти 119; кількість проведених семінарів теж зменшилася: 25 проти 54 (майже на 40%), окремо для дітей – (9 проти 26).

Нові можливості бібліотек в умовах карантину

З 18 березня 2020 року бібліотеки Чернігівщини тимчасово припинили роботу з обслуговування користувачів. В нових і непростих умовах карантину постало питання: як працюватимуть бібліотекарі, як правильно організувати роботу своїх установ. З надією на шкору зустріч в бібліотеках, книгозбірні області, незважаючи на вимушену самоізоляцію, як і раніше, залишилися зі своїми користувачами і стали продовжувати культурну, інформаційну і просвітницьку діяльність, але в новому форматі – в режимі онлайн.

За короткий час бібліотекарям довелося змінити свої професійні функції, розширити канали комунікації з користувачами, самостійно опанувати онлайн-програми. В першу чергу працівники бібліотек скористалися додатковою можливістю для самоосвіти. Теми навчань були різноманітні. Значна частина бібліотекарів успішно оволоділа цифровими навичками за сучасним форматом на онлайн-платформі з цифрової грамотності Міністерства цифрової політики України «Дія. Цифрова освіта». Здобуті знання підтверджено електронними сертифікатами.

У соціальних мережах працівниками дитячих бібліотек було розміщено: багато публікацій про книги, письменників, читання та рекомендації, що прочитати цікавого на карантині; віртуальні книжкові виставки;

перелік сервісів з відкритим доступом до повнотекстових версій книг; майстер-класи та відеоуроки від творчих майстринь-бібліотекарів, тести, ігри, інтернет-вікторини різноманітної тематики з представленням цих заходів через канал YouTube.

На період карантину Прилуцька міська бібліотека для дітей розширила свої послуги, якими читачі мали змогу скористатися дистанційно. За допомогою розділу «Зворотній зв'язок» на сайті бібліотеки розміщувалися тексти художніх творів за шкільною програмою: користувачі робили запит, а бібліотекар знаходив текст твору у мережі, переводив його у текстовий формат і розміщував на сайті бібліотеки. За період карантину було розміщено близько 100 творів. Консультації в інтернет блоці перейшли у віртуальний та телефонний режим, за період карантину 54 користувача отримали професійну консультацію. Теми звернень різноманітні: робота у форматі World, створення мультимедійних презентацій тощо. Започаткувалась і така форма роботи як надання довідок у телефонному режимі та режимі онлайн, підготовка рефератів онлайн через електронну пошту.

У Чернігівській міській бібліотеці для дітей ім.Довженка було реалізовано **соціальний онлайн-проект «Книжка мого дитинства»**.

Відомі молоді люди Чернігова (Володимир Пилипенко –відомий Чернігівський гід, кандидат історичних наук, викладач, Діна Вонг –

журналіст, телеведуча ЗМІ «UA: Чернігів», Дмитро Митрофанов – боксер міжнародного рівня, Євген Сидоренко – автор молодіжного театру, кіноактор, Микола Бічук –

актор обласного академічного драматично-академічного театру ім.Т.Г.Шевченка, Олена Загребіна – засновниця мистецької платформи «Жива шафа», художниця, Ігор Хонін – співак, Олена Рогова – дизайнерка та художниця, Роман Савчук – директор рекламного агенства «Студія 82» розповідали про книжки з дитинства, які вплинули на їх життя та які рекомендували їх перечитати батькам разом з дітьми. Перегляд відеоролика набрало – 1500 переглядів.

<https://www.facebook.com/biblioteka.dovzhenka/videos/400650384433532/?t=97>

Не відставали від своїх колег і працівники Козелецької дитячої бібліотеки, почали спілкуватися з читачами-дітьми онлайн, зокрема, запропонували малечі

читання вголос. Така ідея дуже сподобалась і до читання долучилися не тільки діти, а й батьки.

Неабиякого розголосу набула онлайн-акція «Селфі з улюбленою книгою: «Я прочитав і тобі раджу». Веселі, пізнавальні та цікаві виступи лялькового театру «Пізнайко» під час літніх канікул, які були створені в онлайн сервісі, припали до вподоби читачам різного шкільного віку, а також їхнім батькам. Працівники бібліотеки підготували віршоване привітання до Дня Прапора та до Дня Незалежності України на сторінках соцмереж.

Плідну і цікаву роботу за період карантину демонструє Борзнянська районна бібліотека для дітей, зокрема, впроваджена інформаційно-пізнавальна радіо-програма «Книга – перед мікрофоном». Розповіді про цікаві книги українських авторів – це чудова нагода в умовах карантину популяризувати книгу, заохочувати дітей до читання. Спільний проєкт Борзнянського районного радіомовлення та Борзнянської районної бібліотеки для дітей, створений з метою формування у читачів-дітей стійкого інтересу до книги. Щоп'ятниці транслюється радіовипуск за такими темами: «Родина і книга», «Читаюча людина – успішна людина», «Вічна магія книги», «Пізнай у справі рідний край», «Під книжковими вітрилами», «Для вас, тінейджери», «Україна через віки».

Насамперед дитячі бібліотеки Чернігівщини долучилися до інформування читачів про пандемію, розмістивши на своїх сайтах та сторінках соцмереж рекомендації щодо захисту від коронавірусу, телефони гарячих ліній для консультацій тощо.

Бібліотеки активно почали працювати на сторінках у соціальній мережі Фейсбук. Прилуцька міська бібліотека для дітей з проєктом «Профіклас» перейшла в онлайн режим. До професійних свят бібліотекар готував матеріал та публікував його на сайті бібліотеки, розміщував у мережі «Фейсбук». Також в онлайн формат перейшла робота народознавчого клубу «Оберіг» та англomовного клубу «Oxfordkids». Майстер-класи у вигляді мультимедійних презентацій розміщувалися на сайті бібліотеки, інформація про традиції святкування Вербної неділі та Великодня, підбірка інсталяцій, зразки прикрашання оселі та Великоднього кошика публікувалися на сторінці бібліотеки у «Фейсбуці». Робота англomовного клубу велась у програмі ZOOM. Бібліотекарі читальної зали консультували дітей з питань роботи у цій програмі, створили групу «Англійська у бібліотеці», в якій нагадували про заняття та можливі зміни у розкладі, а за підсумками занять створювали заохочувальні відеороліки за улюбленими літературними творами для найстаранніших учнів.

На сторінці «Фейсбук» заслуговує на увагу «Віртуальний календар визначних дат» та рубрика «Цей

день в історії», які супроводжувалися списками тематичних книг. Щотижня поповнювався зміст рубрик «Галерея творів-ювілярів», «Дні народження письменників».

Щоб зацікавити користувачів книгою та читанням, на сторінці «Фейсбук» демонструвався відеоролік «Як навчити дітей читати», бібліотекар склав допис «Рекомендації для батьків від Прилуцької міської бібліотеки для дітей.» Для кожної вікової категорії у Фейсбуці публікувалися рекомендаційні огляди літератури, а про найцікавіші книги бібліотеки розповідалось у рубриці «Бібліотекар радить прочитати».

Велике зацікавлення та багато переглядів онлайн отримала акція в Менській публічній бібліотеці «Акція #читай_вголос». Відомі люди громади пропонували дітям цікаві книги(20 відео).

Дитячі бібліотеки області приєдналися до Всеукраїнського онлайн-флешмобу **«Читаємо разом улюблені дитячі твори»**. Юні читачі робили фото з книгами, або відео (зачитували уривки улюбленого дитячого твору) та надіслали їх на електронну адресу КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей» для

подальшого висвітлення на блозі «Бібліотечна формула успіху». Загальна кількість переглядів - 1218.

Необхідність дотримуватися антиепідемічних заходів з причини вірусу COVID-19 змусила дитячих бібліотекарів Сновської книгозбірні перевести в онлайн режим свою «Казкотерапію». Акція діє під назвою «Дитяча бібліотека: казка-онлайн», де казки читають вчителі та діти міста. Для популяризації книги і читання книгозбірня започаткувала рубрику на сторінці «Фейсбук» «Книжковий позитив», під час якого діти самі рекламують прочитані ними книжки. Читачі Сновської дитячої бібліотеки взяли активну участь в онлайн-конкурсі «Stand-Up Книга», де активно презентували свої улюблені книги, аби їх захотіли прочитати інші. До Міжнародного дня захисту дітей бібліотека провела онлайн – конкурс малюнків "Мое щасливе дитинство».

Варвинська дитяча бібліотека максимально постаралась перенести свої онлайн послуги на бібліотечну сторінку у Фейсбуці, познайомити своїх читачів з новинками літератури, створювали бібліографічні письмові та відео довідки за допомогою інтернет-сервісів «Messenger» та «Viber», також запропонували кілька цікавих онлайн сервісів для читання. До різних свят бібліотекарі проводили онлайн-огляди, рекомендації, віртуальні виставки.

На період карантину бібліотекарями Іванівської публічної бібліотеки запроваджено нову рубрику «Бібліотекар радить прочитати».

Сьогодні дитячі бібліотеки Чернігівщини впроваджують таку послугу, як «Бібліоняня» (Менська публічна бібліотека, Сновська дитяча бібліотека): діток лишають у бібліотеці на певний час, якщо батькам потрібно відлучитись у справах.

Діти Чернігівщини активно долучилися до Всеукраїнського марафону читання, присвяченого Шевченківським дням «І лине

Шевченкове слово». Викладали на офіційних сторінках бібліотек свої відео не тільки з декламуванням віршів Т.Г. Шевченка, а і до Дня вишиванки, Дня Європи.

Працюючи в 2020 році в умовах карантину, дитячі бібліотеки Чернігівщини реалізували ряд заходів до визначних дат з життя нашої держави

до Дня Конституції

- онлайн-конкурс на кращий малюнок: «Обличчя України» **Тупичівська сільська бібліотека**
- відеокаст виступів активних учасників клубу «Я і Конституція» (клуб «Дивосвіт») **Прилуцька РДБ**

- книжкова виставка «Конституціє, з тобою ми йдемо в нове життя» **Ічнянська РДБ**
- книжкова виставка «Ти – людина, значить, маєш права» **Куликівська ПБ**
- віртуальна мандрівка сторінками книги «Я і Конституція» **Прилуцька міська бібліотека для дітей**
- онлайн-конкурс дитячих малюнків «Українське козацтво – наша гордість і слава» до Дня Українського козацтва **Сектор обслуг. дошк. та учнів 1-9 класів Новгород-Сіверської ЦРБ**

до дня Незалежності України

- книжкова виставка–звеличення «Україна - віхи історії» **Бобровицька РДБ**
- історико-літературна композиція «Соборна мати – України, одна на всіх, як оберіг» **Добрянська селищна бібліотека для дітей**
- літературно-квіткова виставка «Чорнобривців насяла мати» **Вертіївська сільська ПБ**
- бібліо-квест «Країна, в якій ми живем» **Невклянська б/філія, Городнянського району**
- онлайн-конкурс дитячих малюнків «Україна– сонячна країна» до Дня Незалежності України **Сектор обслуг. Дошк. та учнів 1-9 класів Новгород–Сіверської ЦРБ**

до Дня українського козацтва і захисника України

- козацький турнір «Щоб слава козацька повік не згасала» **Срібнянська дитяча бібліотека**
- патріотична година «Лине слава козацька з далеких віків» **Талалаївська РДБ**
- віртуальна вікторина-гра «Хто такі козаки?» **Прилуцька міська б-ка для дітей**
- історична вікторина "І оживає дух козацький" **Михайло-Коцюбинська публічна бібліотека**

літні читання

Для дітей і підлітків області в бібліотеках були організовані:

- онлайн-подорож до світу казок «У світі чарівної казки», відео-година цікавих повідомлень «Цікаве про речі, що оточують нас», онлайн-урок «Твій друг – дорожній рух» **Варвинська РДБ**
- онлайн-фотоконкурс "Незабутній світ дитинства" до Міжнародного дня захисту дітей; голосні читання для дітей "Чарівний дивосвіт казки", гра "Відгадай назву казки за ілюстрацією" **Куликівська ПБ**
- онлайн-виставка дитячих малюнків «Світ очима дітей» **Талалаївська РДБ**
- арт-естафета "Дитячі руки не знають скуки" до Міжнародного дня захисту дітей **Сектор обслуг.**

дошк. та учнів 1-9 класів Новгород-Сіверської ЦРБ

- фотоколлаж до Дня захистудітей «Діти – маленькі частинки великого щастя» **Менська публічна бібліотека**
- відео-фотовернісаж «Країна сонячна дитинства» **Михайло-Коцюбинська публічна бібліотека**

Дитячі бібліотеки області взяли участь у проведенні:

«Хай весь світ дивують нині діти неньки України»

Обласний конкурс дитячої літературної творчості **«Хай весь світ дивують нині діти неньки України»**, заснований в 2011 році за ініціативи відомої дитячої письменниці Тетяни Пакалюк та обласної бібліотеки для дітей проводився вдесьте, до речі востаннє. За час існування конкурсу у ньому взяли участь понад 1000 творчих дітей області. На конкурс надійшло понад 150 робіт з усіх куточків Чернігівщини. Кращих літераторів традиційно визначили в номінаціях «Проза» і «Поезія» молодшої та старшої груп. Твори дітей-переможців надруковані на сайті обласної бібліотеки для дітей.

Особливою відзнакою унікальним фотоальбомом визначних місць Чернігівщини **«Горнись я до тебе, Чернігівський краю...»** від голови Чернігівської обласної ради нагороджено **Зайченко Артема з смт. Сосниця** за

твір «Одарчині лелеки» в номінації «Проза» (молодша група) X ювілейного обласного конкурсу дитячої літературної творчості «Хай весь світ дивують нині діти неньки України». Приємно, що наш обласний конкурс «Хай весь світ дивують нині діти неньки України» відзначено на такому високому рівні, коли очільники області піклуються про талановитих дітей.

Всеукраїнський дитячий літературний конкурс «Творчі канікули-2020»

Уже став традиційним Всеукраїнський дитячий літературний конкурс «Творчі канікули». Конкурс проводиться з 2017 року. Від юних авторів з усіх куточків області отримано 25 цікавих творчих робіт від 16 учасників. Сім найкращих, що перемогли на обласному етапі, були надіслані на адресу оргкомітету Національної бібліотеки України для дітей. На всеукраїнському рівні, у двох номінаціях із 7-ми, отримали перемогу наші юні земляки, а саме: **Шамрай Святослав** місто Городня у номінації «ТАК, Я ЛЮБЛЮ УКРАЇНУ» та **Француз Вікторія** місто Остер у номінації "І В КОЖНОМУ ІЗ НАС УЖЕ ЖИВЕ ФІЛОСОФ".

Всеукраїнський конкурс дитячого фотомалюнка «Мрійник року»

Серед числа конкурсів слід назвати Всеукраїнський конкурс дитячого фотомалюнка «Мрійник року» проводився до Міжнародного дня захисту дітей. Конкурс організувала і проводила Національна бібліотека України для дітей за підтримки Української асоціації працівників бібліотек для дітей. На конкурс надійшло

майже 2000 робіт дітей з усіх куточків України. Серед цих робіт професійні художники визначили п'ять переможців. Серед переможців наша дівчинка **Лісаконова Вікторія із смт. Ріпки**.

Міжнародний конкурс-єднання «На одній хвилі»

Проводився з травня по листопад 2020 року у три тури. Учасники Конкурсу кожної вікової категорії готували плакат/малюнок зі слоганом, який має бути гарно оформленим, за змістом і жанром відповідати темі авторського бачення майбутнього своєї країни та миру у світі. Учасниками конкурсу були діти з України, а також ближнього зарубіжжя та Євросоюзу— Республіки

Казахстан, Республіки Молдова, Румунії. Усього 1551 учасник.

Обласний літературний конкурс «Здоров'я - найцінніший скарб» із циклу "Вчимося жити на землі»

Конкурс проводиться з 2006 року спільно з управлінням освіти і науки Чернігівської ОДА, навчально-методичний центром цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Чернігівської області та Чернігівською обласною бібліотекою для дітей.

На Конкурс з усіх куточків Чернігівщини, міст і сіл надійшло майже 100 творчих робіт – віршів, казок, оповідань, есе, байок.

Переможці обласного літературного конкурсу «Здоров'я – найцінніший скарб» із циклу «Вчимося жити на Землі» 2020

Номінація «Поезія»:

I місце- Гудим Варвара, вірш «Кіт Маркіт і Ковід», 6 клас, смт Козелець

II місце – Сахута Дарина, вірш «Той, що у короні», 8 клас, с. Наумівка Корюківського району.

III місце – Бойко Юлія, вірш «Здоров'я – найцінніший скарб», 8 клас, м.Городня

Номінація «Казка»:

I місце – Кардаш Дар'я «Казка Covid-19», 6 клас, м.Ічня

II місце – Даниленко Дар'я «Казка про еліксир третього тисячоліття», 7 клас, с. Валки Прилуцького району

III місце – Немічева Аліна «Казка про Здоров'я», 6 клас, с.Спаське Сосницького району

Номінація «Оповідання»:

I місце – Савенок Уляна, «Сокровенне бажання», 6 клас, с. Линовиця Прилуцького району

II місце – Ткач Вікторія, «У світі стільки всього цікавого!», 6 клас, с.Козилівка Корюківського району

III місце – Стадник Ярослав «Рожеві окуляри», 6 клас, смт.Козелець

Літературно-художній конкурс на кращий ілюстрований літературний твір "Здоров'я в долонях"

Велику зацікавленість серед дітей області визвав обласний літературно-художній конкурс «Здоров'я в долонях» (спільно з обласним центром народної творчості та ОУНБ ім. Короленка). Мета конкурсу – протидія та інформування ризиків COVID-19, навчання дітей поведінці в суспільстві у цікавій літературно-художній формі. Конкурс проходив в два етапи. Переможцем I етапу конкурсу стала **Посна Ірина** (12 років) з **Варви** за вірш «Із долонь здоров'я».

Твір-переможець – вірш «Із долонь здоров'я»

По дорозі у брилі з соломи
Ходить легінь – парубок чубатий.
Він здоров'я роздає в долоні
Щедро всім – дорослим і малятам.

Ось ступнув босоніж у джерельце,
Зачерпнув холодної водиці,
Розтрусив по луках і озерцях
Тут і там краплини - росяниці.

Коли встануть вранці, позбирають
Ту росу іскристу, кришталеву.
Чарівник же знову оглядає:
“Звідки взять здоров'я?
Може з дерева?”

Підійшов тихенько до берізки,
Соку в неї попросив, вклонився,
Врешті з кленом пожурився трішки.
Той також щедренько поділився.

Завітав на пасіку до бджілок:
- Дайте, любі, меду – сили людям.
Віднесу нектару кілька мірок
У долонях, хай здоров'я буде.

На галявині зібрав суницю – ягоду,
У гаю лисички й підберезники,
А в саду - медові груші й яблука,
Бриль ліщини назбирали щезники.

А коли у день похмуро – сонячний
Всі природні явища зустрілися,
Попрохав він у веселки й дощику,
Радістю щоб з іншими ділилися.

Так крокує цей юнак чарівний
Теплим літом, ранньою весною,
Щоб з долонь розкинути по світу
Цілі пригоршні безмежного здоров'я.

За умовами II етапу конкурсу (художньому) необхідно було надіслати ілюстрацію в PDF форматі до твору переможця I етапу (вірш «Із долонь здоров'я» Ірини Посної). Переможницею другого етапу конкурсу стала **Маріанна Ваценко**, через свій художній твір, вміло відобразила на папері зміст вірша "Із долонь здоров'я".

Найкращі напрацювання у роботі бібліотек області з користувачами-дітьми знайшли відображення на блозі для бібліотечних фахівців «**Бібліотечна формула успіху**» Чернігівської обласної бібліотеки для дітей

<https://librarysuccessformula.blogspot.com/?m=0>

Відвідуваність блогу на сьогодні становить більше 52000.

Блог містить корисні для фахівців сторінки:

Конкурси для Дітей, Бібліотеки області для дітей в Інтернеті, Впровадження УДК, Фахова Періодика, Методист Рекомендує, Методичні Матеріали, Авторські Таблиці, Мережа Бібліотек Для Дітей Чернігівської області, Сайти бібліотек України.

Це лише невелика частка роботи дитячих бібліотек Чернігівщини, працюють, не зважаючи на труднощі, недостатнє фінансування, кризи і трансформації.

Для більшості бібліотек області карантин виявився не таким вже й страшним. А карантинні обмеження не зупинили прагнення колег до саморозвитку, а надихнули їх новими ідеями, що сприяють віддаленому спілкуванню з читачами в соціальних мережах.

Бібліотеки для дітей Чернігівщини: рік 2020

аналітично-статистичний огляд

Комп'ютерну верстку, набір та оформлення

підготувала: Н. Шеша

Редактори: Г. Вечерська

Відповідальна за випуск: Т. Ключ

КЗ «Чернігівська обласна бібліотека для дітей»

14032, м. Чернігів, вул. Рокоссовського, 22-А

Тел.95-19-45, 95-18-62

<http://ostrovskogo.com.ua>

mail:ostrovskogo@online.ua

